

Potop amer. parnika.

NEMŠKI PODMORSKI ČOLN JE POTOPIL PARNIK "ALGONQUIN". — POTOP SE NI "ODKRITO DEJANJE". — AMERIŠKI PARNIK NI BIL POSVARJEN. — VSA POSADKA SE JE REŠILA. — PODMORSKI ČOLN SE NI UDELEŽIL REŠEVANJA. — AMERIŠKA VLADA ZAHTEVA NATANČNEJŠE PODATKE. — AMERIŠKI PARNIKI BODO STRELJALI NA VSAK NEMŠKI PODMORSKI ČOLN.

Washington, D. C., 14. marca. — Najvažnejši dogodek v teku enega tedna je potop ameriškega parnika "Algonquin". Pravijo, da to še ni "odkrito dejanje", ki bi bilo neposreden pogoj za vojno.

Za to govorijo sledeča dejstva:

1. — "Algonquin" je bil prej angleški parnik in je bil šele pred kratkim sprejet v ameriški register, kar Nemčija najbrže ne prizna;
2. — "Algonquin" je vozil živež za Anglijo, kar je vojni kontraband;
3. — Parnik je bil potopljen s strelom iz topa in ni bil torpediran;
4. — Nikdo ni izgubil življenja.

Okoščine, ki pa napravijo položaj resnejši, so:

1. — "Algonquin" je bil potopljen brez svarila;
2. — Podmorski čoln ni poskušal, da bi pomagal rešiti ljudi.

To zadnje dejanje nemškega podmorskega čolna nudi dokaz, da Nemčija ne misli priznati ameriškim ljudem. Zato pomeni oboroženje ameriških parnikov prvi korak do vojne.

Ameriški konzul v Plymouthu na Angleškem, Joseph G. Stephens, je sporočil v Washington:

— Newyorški parnik "Algonquin", na potu iz New Yorka v London, je bil potopljen po nemškem podmorskem čolnu 12. marca ob 6. zjutraj, 65 milj zahodno od Bishop. — Kapitan poroča, da parnik ni bil posvarjen. Potopil ga je strel iz topa.

Posadka 27 mož se je rešila v svojih čolnih. Podmorski čoln ni nudil pomoči. Nobena druga čolna v bližini.

Ameriška vlada je konzulu Stephensu brzojavno naročila, da naj poroča natančnejše podatke.

Splošno se misli, da je potop "Algonquina" položaj bolj poostrel kot vsak drug potop. To je veliko bližje "odkritemu dejanju" kot potop "Housatonic" ali pa "I. B. Law".

Akoravno se je položaj zelo poostrel, vendar mislijo, da to ne bo neposreden povod vojne.

Ameriška vlada bo nadaljevala svojo oboroženo politiko in bo pospešila oboroženje svojih parnikov, da jih pelje na pot v Evropo. Splošno pa prevladuje mnenje, da je položaj zelo kritičen in ni več daleč od vojne.

Kar se tiče izpremembe registra parnika "Algonquina", je že bivši poslanik Bernstorff rekel, da Nemčija ne bo priznala izpremembe registra, ako se bodo operacije podmorskih čolnov izkazale za uspešne.

Državni departament ne bo podal nobene izjave, dokler ne dobi natančnih poročil od svojega konzula.

Dasiravno je Nemčija s tem pokazala, da se ne bo ozirala na ameriške parnike, ki bodo prišli v blokadno zono, vendar ameriška vlada ne kaže, kakor da bi hotela odstopiti od svojih namer; parnike oborožuje dalje in jih bo v najkrajšem času poslala na pot proti evropskim pristaniščem.

Z ozirom na potop parnika "Algonquina" bo državni departament naročil poveljujočemu častniku na oboroženi ladji, da naj strelja na vsak podmorski čoln, ki bi ga zagledal.

Pravijo, da bo ameriška vlada javno naznanila, da bodo oboroženi parniki streljali na vsak nemški podmorski čoln, ako Nemčija ne izpremeni sedanjega načina bojevanja s podmorskimi čolni.

Kakor vse kaže, zlasti pa še zadnji slučaj, Nemčija ne bo odnehala, zato bodo nastale najbolj zapletene komplikacije, kakorhitro pride kak oborožen ameriški trgovski parnik v blokadno zono.

Neuradna poročila pa vseeno pravijo, da bo Nemčija nekoliko popustila, samo da se ogne vojne z Združenimi državami. Nekateri mislijo, da bo Nemčija opustila brezobzirno potapljanje, ko bo izvedela, da je ameriška vlada namenjena dati povelje potopiti vsak podmorski čoln, ki bi ga opazil ameriški oborožen parnik.

Morda pa je Nemčija že izvedela za ameriško grožnjo in je s potopom "Algonquina" samo dala svoj odgovor na to grožnjo.

Vojaško vešbanje.
St. Louis, Minn., 14. marca. — Vojaško vešbanje se bo pričelo v šestih javnih višjih šolah v petek, ali pa v hodelejek. Od 3796 dijakov se je prijavilo za vešbanje 552 dijakov.

Nemški rajstaj.
Berlin, Nemčija, 14. marca. — Nemški državni zbor se bo sezajal prihodnjega torka. Na dnevni red prihajajo vsa vprašanja, ki jih vlada ne more rešiti.

Venizelos.

Šef grške proviziorske vlade svrča vso krivdo na zaveznike. — Zelo značilna izjava.

Pariz, Francija, 14. marca. — Te dni je sprejel bivši grški ministrijski predsednik Venizelos v avdienci dopisnika Hlavsove brzojavne agenture. Pripoznal je, da se nahaja Grška na zelo težavnem stališču. Vse to so pa zakrivali zavezniki, ker so hoteli odstopiti Bolgarski vzhodni del Macedonije. Med drugim mu je rekel tudi sledeče:

Ako bi zavezniki ne bili ponudili Bolgarom vzhodnega dela Macedonije, bi stal grški kraj vedno Srbom na strani. Na Grškem je nastala šele tedaj revolucija, ko je kralj odločno javil, da se na noben način neče pridružiti zaveznikom. Povdarjam moram, da revolucionarno gibanje ni imelo profindinastičnega pomena. Že od začetka je naš cilj zmagati. Glede notranjih vprašanj homo šele tedaj na jasnem, ko homo zmagali in ko bo zopet ustanovljeno narodno edinstvo.

Ta njegova izjava je zelo značilna, posebno če se pomisli, da je bil Venizelos vedno odločen nasprotnik vlade.

Bernstorff v Berlinu.

Na kolovozu ga je pozdravil bivši nemški mornariški atašej v Združenih državah, Boy Ed.

Berlin, Nemčija, 14. marca. — Na tukajšnji kolodvor je dospel danes zjutraj ob polkedvetih, grof Bernstorff, bivši nemški poslanik v Združenih državah. Z njim se je pripeljala tudi njegova žena in ves njegov štab.

Na kolodvoru je bilo vespolno njegovih prijateljev in uradnikov nemškega zunanega ministristva.

Berlin, Nemčija, 13. marca. — V Berlin je dospel poseben vlak, s katerim se je odpeljal bivši nemški poslanik v Združenih državah, grof Bernstorff. Razen drugih sta ga pozdravila tudi dr. Dernburg in kapitan Boy-Ed, bivši mornariški atašej nemškega postaništva v Washingtonu.

Bernstorff ni hotel ničesar povedati o razmerah v Združenih državah. Rekel je, da mora najprej konferirati z nemškim zunanjim tajnikom dr. Zimmermannom.

Vsi, ki so poznali bivšega poslanika in ki so ga zdaj videli, pravijo, da se je zelo postaral.

London, Anglija, 14. marca. — Iz Amsterdama poročajo, da se je grof Bernstorff najprej posvetoval z uradniki zunanjega departamenta.

V avdienci ga je sprejel tudi nemški državni kancler. Bivši poslanik je izjavil, da bi rad čimprej govoril z nemškim cesarjem.

Najbrže ga bo cesar že jutri sprejel v avdienci.

Mornariški tajnik protestira.

Washington, D. C., 14. marca. Mornariški tajnik Daniels je danes poslal protest newyorškemu listu "World" in "Herald" v Washingtonu, ker sta objavila poročila o ameriški mornarici.

V svojem protestu pravi Daniels:

"Tako postopanje ne soglašam z vladno politiko in resno zahtevam, da se v bodoče tako vesti več ne objavljajo."

Eksplozija.
Olean, N. Y., 14. marca. — Pri današnji eksploziji v Aetna Explosive Co. v Emporium, Pa., je bilo ubitih 6 oseb.

Takoj po eksploziji so našli v skladišču za volno, ki je oddaljena pol milje od tovarne, ogenj, katerega pa so takoj pogasili.

Wilsonovo zdravje.

Washington, D. C., 14. marca. Predsednikovo zdravje se je izboljšalo in bo v nekaj dneh popolnoma okrevel. Njegov zdravnik pravi, da bo predvideti ostal v postelji še nekaj dni.

Francosko bojišče.

London, Anglija, 14. marca. — Severno od Anere so naše čete napredovale jugozapadno in zahodno od Bapaume na fronti poldruge milje. Napredovali smo tudi za 3 tisoč jardov južno od Achiet-le-Petit in smo zasedli tisoč jardov sovražnih zakopov jugozapadno od Essarts.

Severovzhodno od Arras se Nemcem ni posrečilo priti do naše bojne črte. Preteklo noč je nek naš oddelek vdrl v sovražne zakope pri Armentieres.

Zelo uspešno smo obstreljevali nemške postojanke ob Somme in vzhodno od Arras, kjer je naš oženj povzročil dve razstrelbi.

V bližini Armentieres in pri Ypres so se vršili zelo ljuti artilerijski boji.

Pariz, Francija, 14. marca. — V bližini Lassigny smo večkrat uspešno naskočili nemške postojanke in smo pogrnali v beg nek poizvedovalen oddelek. Severovzhodno od Soissons smo odbili nemški naskok.

V okrožju Butte du Mesnil in pri Maison de Champagne so Nemci večeraj ob 6. zjutraj vprizorili dva protinapada na naše postojanke, katere smo prejšnji dan osvojili. Sovražniki smo odbili z velikimi izgubami.

Ob hribu št. 185 so se vršili boji z ročnimi granatami. Osvojili smo si nekaj sovražnih zakopov.

V okrožju St. Mihiel smo večeraj osvojili kmetijo Romainville in smo vjeli 30 vojakov.

Naši oddelki so tudi na štirih različnih krajih vdrl v nemške postojanke med Mense in gozdom Apremont. Prodrli so do druge vrste zakopov in so se vrnili z jetriki.

Nočno poročilo:

Podnevi smo dosegli nekaj uspehov pri Maison de Champagne z ročnimi granatami.

Na levem bregu Meuse je naša artilerija porušila mnogo nemških zakopov. Porušili smo tudi opazovalno postajo pri Montfaucou.

Berlin, Nemčija, 14. marca. — Severno od Armentieres smo premagali Angleže.

V okrožju Anere so Angleži naskočili naše postojanke med Achiet-le-Petit in Grevilles; pončli pa na obeh straneh Buquoil. Vse te napade smo odbili z velikimi izgubami; vjeli smo tudi 50 vojakov.

V Champagne so se vršile operacije pri Ripontu z menjajočim uspehom.

Na vzhodnem bregu Meuse smo postavili francosko prodiranje. Nek naš oddelek ob reki se je moral umakniti.

Nočno poročilo:

Danes je bilo na zapadni fronti deževno vreme, zato je vladal večinoma mir.

Belgijsko poročilo:

V vližini Steenstraete so se vršili boji z bombami.

Na celi fronti je bila artilerija zelo živahna.

Pošiljatelj denarja.

Denar se še vedno lahko pošilja v stare domovine, dokler ne bo vojna napovedana, toda sprejemajo ga le pod pogojem, da se vales vojne v Evropi mogoče izplača z namudo, ali pa povrne.

Priporočamo pa pošiljati po brezličnem brzojavu, ker tako pošiljstvo ne morejo vstaviti.

Parniki namreč le poročilo vrnemo avstrijsko in nemško pošto lahko se pa tudi zgodi, da bodo vse prometne popolnoma ustavile. Po brezličnem brzojavu se namreč pošilja le oboroženo pošto, ne pa denarja. Če se namreč pošilja po oboroženo pošto, se namreč pošilja po oboroženo pošto, ne pa denarja. Če se namreč pošilja po oboroženo pošto, se namreč pošilja po oboroženo pošto, ne pa denarja.

Denar po svlačni ceni homo le tedaj odposlali takaj naprej, ako bi pošiljatelj izrecno zahteval, da naj se denar odposlajo tudi v oboroženo pošto, ako se namreč pošilja po oboroženo pošto.

Kdor želi, da se izplača izvirni po brezličnem brzojavu, naj pripomo na denarji nakaznici "pošto naj se brzojavno".

CENE:	
K: 10.00.....	1.40
K: 20.00.....	2.05
K: 30.00.....	3.00
K: 40.00.....	5.15
K: 50.00.....	6.40
K: 60.00.....	7.65
K: 70.00.....	8.90
K: 80.00.....	10.15
K: 90.00.....	11.40
K: 100.00.....	12.65
K: 120.00.....	15.50
K: 140.00.....	18.35
K: 160.00.....	21.20
K: 180.00.....	24.05
K: 200.00.....	26.90
K: 220.00.....	29.75
K: 240.00.....	32.60
K: 260.00.....	35.45
K: 280.00.....	38.30
K: 300.00.....	41.15
K: 320.00.....	44.00
K: 340.00.....	46.85
K: 360.00.....	49.70
K: 380.00.....	52.55
K: 400.00.....	55.40
K: 420.00.....	58.25
K: 440.00.....	61.10
K: 460.00.....	63.95
K: 480.00.....	66.80
K: 500.00.....	69.65

Kitajska in Nemčija.

Kitajska je prekinila diplomatske zveze z Nemčijo. — Nemški poslanik je dobil potne listine.

Washington, D. C., 14. marca. Ameriški poslanik v Pekingju, Reinsech je sporočil državnemu departamentu, da je Kitajska vlada prekinila diplomatske zveze z Nemčijo in da je izročila nemškemu poslaniku potne listine.

Kitajska je zaplenila 6 nemških parnikov v kitajskih pristaniščih; posadke je poslala na suho in je pod močno stražo. Na parnike pa je bila poslana kitajska vojaška straža.

Kitajska bo najbrže zaplenila vse nemško premoženje, ki je zelo veliko. Že ves teden se je pričakovalo, da bo prišlo do preloma med Kitajsko in Nemčijo, zlasti še, ker je Kitajska odobrvala ameriško postopanje. Ako bo Kitajska vzela parnike, bo Nemčija skoro gotovo napovedala vojno.

Na Kitajskem živi kakih 3000 Nemcev.

Zdaj bo Japonska prevzela vse trgovino, katero je prej imela Nemčija. Kitajska bo zaveznikom izdelovala municijo. Že prej je izvažala kovine za municijo na Japonsko. Kitajska ima 6 velikih arzenalov, katere bo najbrže predala Rusiji. Do sedaj je Kitajska poslala v Francijo in Rusijo okoli 100 tisoč kuljev, ki opravljajo različna dela, zlasti so nameščeni v tovarnah za municijo. Zavezniki se povabili Kitajsko, da se dejanske vdeleži vojne. Ako bo to tudi stori, se še ne ve. Zdaj se vrše pogajanja za dobiček, ki ga bo dobila Kitajska ob sklepu miru.

Avstrija in Amerika.

Dunaj, Avstrija, 13. marca. — Zadnji čas je dospel iz Washingtona več poročil glede note, ki je poslala avstrijska vlada Združenim državam. Sodeč po teh poročilih, ne bo prišlo do preloma diplomatskih zvez med obema vladama. Avstrijski odgovor bo od prl pot ki novim pogajanjem. Upati je, da se bodo ta pogajanja za Ameriko kakor tudi za Avstrijo ugodno končala.

Podrobnosti zaenkrat še ni mogoče izvedeti, ker se je podal ameriški poslanik na Semmering na pečinice.

Rim, Italija, 13. marca. — Signor Scialoja, minister brez portfeja v Bosseljevem kabinetu, je rekel zastopniku "Associated Press" sledeče:

Oboroženje ameriških trgovskih ladij bo imelo zelo slabe posledice. Oboroženi ameriški parniki ne bodo mogli tako neovirano voziti potrebščine v Evropo kot so jih vozili tedaj, ko še niso bili oboroženi. S stališča ljudske prava pa ni oboroženje opravičeno in bo imelo še zelo slabe posledice.

Nemški zarotniki.

VEDNO VEČ OSEB, KI SO V ZVEZI Z ZAROTO. — VELIKO JIH JE ŠE NA PROSTEM. — ODGODENA POROBA. — NEMCI SO BAJE PODPIRALI ZADNJO VSTAJO NA KUBI. — NEMCI SO NAMERAVALI VPRIZORITI VELIKO VSTAJO. — V BROOKLYNU STRAŽI 300 POLICISTOV JAVNE NAPRAVE. — ŠTI RIDESET NEMŠKIH AGENTOV, KI JIH JE BIL NAJEL BERNSTORFFOV TAJNIK, WOLF pl. IGEL.

Naznanja se, da je zvezna velika porota, ki je preiskovala nemške zarote, izdelala več obtožnic, dasiravno jih ni objavila, predno se je odgodila.

Zvezne oblasti vedo za štirideset nemških agentov, katere so najeli Wolf pl. Igel, tajnik poslanika Bernstorffa in kapitan Franz pl. Papeu, prejšnji vojaški atašej nemškega poslanštva. Od teh so bili aretirani samo trije; drugi se vsi še vesele svobode.

Vlada bo obdržala dosedanje preiskavo tajno, dokler ni pregledovanje Igelovih listin končano, kar bo trajalo še najmanj tri tedne. Medtem pa bodo oni, katere ima vlada na sumu, vedno dobro zastraženi.

Kubanski konzul v Baltimore, Md., ki se je ravno vrnil iz Havane, pravi, da so Nemci podpirali zadnjo kubansko vstajo.

Včeraj se je poročalo, da so v New Yorku in Brooklynu prišli na sled, da so nameravali Nemci v teh krajih vprizoriti veliko vstajo v slučaju, da pride do vojne med Nemčijo in Združenimi državami. Oblasti so poslale na različna mesta v omenjenih okrajih 300 policistov, da varujejo javne naprave pred napadi Nemcev.

Koliko je resnice na tej vstaji, se ni bilo mogoče do sedaj prepričati. Nek višji uradnik pa je rekel, da ne prikaže posebnih nemirov, pač pa lahko pride do prekanja po gostilnah.

Vse, kar se more vedeti o tem, je sledeče poročilo:

Vlada je dobila poročilo, da je bil sestavljen načrt, da se vzdigne proti vladi 600 tisoč nemških rezervistov v Združenih državah. Vlada na to vest ni polagala velike važnosti. Zimmermannova listina je vzbudila pri Nemcih samo nekoliko nasprotstva proti Wilsonu.

Zvezni uradniki so danes preiskovali, ali je res, da je bil material, katerega sta rabila Kolb in Schwartz pri izdelovanju bomb, narejen na nemških parnikih, ki so internirani v New Yorku in v Hobokenu. Zvezna vlada je že davno vedela, da so se vršile seje za nemško propagando na nemških parnikih v New Yorku, kakor tudi po drugih ameriških pristaniščih.

Naznanjeno je bilo policiji, da se je opazilo neko sumljivo nemško gibanje na Fort Totten; zvezna vlada pa pravi, da se ni treba ničesar bati, ker je vse dobro zavarovano.

Karl Humbert, ki je bil zadnji aretirani, se nahaja v zaporu. Policiji je znano, da so bili Kolb, Schwartz in Humbert, ko so bili še na prostem, v vedni stiki z nemškimi interniranimi parniki. Toda natančnejših podatkov o tem ni dobiti.

Maks Wax, ki je imel nek zabo, o katerem so trdili, da je Wax z njim s pomočjo fotografije izdeloval papirnat denar, pozneje pa so rekli, da je to bil ročni brezlični brzojav, čaka, da ga bodo oddali veliki poroti.

Ta teden bodo izročili veliki poroti dr. Sekunna in dr. Chakrabortyja, katere sta prejela od Papena in Igela 100 tisoč dolarjev, da bi vprizorila vstajo v Indiji in Gupto, ki je priznal, da je prejel do 50 tisoč dolarjev od Papena.

V nekaj dnevih bo obtožnica proti njim izdelana, potem pa bodo izročeni veliki poroti.

Zaslišanje Franka Buchanan, delavskega voditelja in kongresnika zadnjega kongresa, ki je obdolžen, da je v zvezi z Frankom pl. Rintelen delal za nemško propagando, je določeno na 1. aprila. Za njega je že določenih mnogo zagovornikov.

John C. Knex, pomožni državni pravdnik, zahteva, da se napravi obtožnica tudi proti Albertu Sanderju ter Karolu Wunnenbergu, katerega dolžijo, da sta ponarejala potne liste in špijiralna za Nemčijo.

Aretirani vojaki.

El Paso, Texas, 14. marca. — A retrirali so nekega vojaka 17. polka ameriške konjenice ter so ga zaprli v Fort Bliss. Dolžijo ga, da je bil v zvezi z nemškim zibanjem ob meji.

Vojak je nemškega rodu. Pri njemu so našli več zelo važnih listin.

Iz Chihuahue v Mehiki je izvedela ameriška vlada, da so Nemci v Chihuahua in po drugih mehikiških mestih sklenili, da postavijo na noge nemško armado, ako bi Združene države napovedale vojno Nemčiji. To armado bi tvorili nemški rezervisti v Združenih državah in Nemci v Mehiki.

Lahko rečemo, da je ni slovenske naselbine v Ameriki, kjer bi se začelo ne razpravljalo o tem važnem vprašanju.

Več pojasnij v tej zadevi dajemo na zahtvo.

TVEDKA FRANK SALTER.
Papel bo v prihodnjem konstitucijskem zboru, ki ga bo vodil konzul.

Pojasnilo.

Po pismih, ki nam prihajajo dan za dnem od rojakov, pomemamo, da vlada med njimi splošno zanimanje, na kak način bi bilo mogoče si prekrbeti in zagotoviti avstrijske krona, namreč sedaj, dokler jim je cena še niska, in predno se povspejo zopet do stare veljave.

Lahko rečemo, da je ni slovenske naselbine v Ameriki, kjer bi se začelo ne razpravljalo o tem važnem vprašanju.

Več pojasnij v tej zadevi dajemo na zahtvo.

TVEDKA FRANK SALTER.
Papel bo v prihodnjem konstitucijskem zboru, ki ga bo vodil konzul.

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Ustanovljena leta 1898.

Glavni sedež v ELY, MINNESOTA.

Inkorporirana leta 1900.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.

Podpredsednik: LOUIS BAJANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.

JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 - 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVEEN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.

MAT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK SKRABEC, Stk. Yda. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici.

V blagajni ima nad \$200,000.00 (dvesto tisoč dolarjev).

Bolniških podpor, poškodnin, odpravnin in smrtnin je že izplačala nad \$1,220,000.00 (Miljon, dvesto dvajset tisoč dolarjev).

Jednota zavaruje za \$250.00, \$500.00, \$1,000.00 in \$1,500.00 smrtnine, ter po \$1.00 in \$2.00 dnevne bolniške podpore.

Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen bolnik si je svest, da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po več naprednih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

Naročnino na Glasilo Jugoslovanske Katoliške Jednote se sprejema le URADNIM POTOM.

Vpoštevalo se bode naročila, sprejeta oziroma poslana potom društvenih uradov.

Glasilo J. S. K. J.

Ne z besedami, pač pa z dejstvi lahko dokažemo, da Glasilo J. S. K. Jednote vedno bolj napreduje.

Zanimanje je veliko in splošno ter narašča od dne do dne.

J. S. K. Jednota, osnovana na dobri podlagi, ki je pod vodstvom vzornih mož, nima nobenega resnega nasprotnika.

Nasprotuje ji le znan italijanski slepar Zotti, ki v svojem "listu" šeuva proti nji in hoče napraviti razpor med člani.

Mi smo prepričani, da se mu to ne bo posrečilo. Člani J. S. K. Jednote predobro poznajo Zottija in njegovo bando in če imajo količkaj pameti, se bodo čuvali pred njo. Kmalo bo vse urejeno.

Ako pride semtertja kaka nerednost pri pošiljanju Glasila, se ne sme dolžiti niti glavnega odbora, niti društvenih postaj, niti uredništva našega lista.

Toliko časa, dokler ni vse urejeno, mora vsakdo nekoliko potrpeti.

Dela je silno veliko. To vemo mi, to ve glavni odbor in tajniki krajevnih društev.

Kakor hitro pride vsa stvar v pravi tek, bo moral biti z delovanjem vsakdo zadovoljen.

Prejšnji mesec je bil priobčen v Glasilu imenik uradnikov društev J. S. K. Jednote.

Ker je bilo nekaj naslovov in imen jako slabo pisanih, prosimo vse odbornike, naj nam pošljejo popravke, tako da bo druga priobčitev imenika popolna in pravilna.

Veselilo bi nas, če bi mogli dobiti popravila vsaj do prihodnjega torika.

Člani, agitirajte za Glasilo, dopisujte in pridite na dan s svojimi nasveti!

Uredništvo bo preskrbelo, da bo prišlo vse o pravnem času na vrsto.

Na delo! Pokažite z dejanji, da se res zanimate za Jednoto, za napredek društev in za dobrobit članstva!

Uredništvo.

Članstvu J. S. K. Jednote.

Sedaj je že potekel drugi mesec poslovanja, odkar so stopili v veljavo razni sklepi zadnje konvencije. Ker pa niso bili vsi sklepi do sedaj še v pravem teku, ni za pripisovati krivde glavnemu uradu. Kajti, tuptam se najdejo zapreke, ki ovirajo točnost, in to moramo vsestransko malo potrpeti.

Jednotino Glasilo še sedaj ni popolnoma razširjeno, upati pa je, da bo v kratkem. Odkar članstvo prijema Glasilo, se ga ne brani več tako kakor poprej, to znači, da se bode Glasilo v splošnem priljubilo med članstvom, gotovo bode tudi vedno bolj zanimivo.

V zadnjih izdajah sem čital nekaj spodbujalnih dopisov od strani članov in članic naše Jednote. Ti dopisniki zaslužijo vse priznanje. Le tako naprej!

Pri več društvih so se oglasili tudi marljivi agitatorji za našo Jednoto. V zadnjih dveh mesecih so nekatera društva pridobila lepo število novih članov. Če bo šlo tako naprej, bo Jednota ob koncu leta močnejša za tisoč članov, to se pa zamore storiti, če se nadaljuje z agitacijo. — Torej bratje in sestre, stopite v armado z drugimi agitatorji in pridobivajte nove člane in članice Jednote!

Tudi pri "Mladinskem" oddelku je opaziti lep napredek v zadnjih dveh mesecih; v teh dveh mesecih se je pridobilo več otrok kakor smo jih poprej vseh skupaj imeli. To je lep napredek, katerega je pripisovati raznim članom in članicam agitatorjem, katerim je napredek Jednote pri srcu. Upam, da se bo z agitacijo tako nadaljevalo, kakor se je začelo, in napredek nam bo zagotovljen.

Članstvo Jednote tempotom tudi opozarjam, da redno plačujejo pri svojih društvih asesmente, da se s tem izognejo suspendaciji. Pri naši Jednoti je suspendacija zelo ostra kazen, katere se marsikateri član ne zaveda. — Kakor hitro je član(ica) suspendiran, izgubi vse pravice do podpore kakor tudi do smrtnine.

To naj vsak upošteva in pazi, da ne bo suspendiran in potem nekega dne neusmiljeno razočaran.

Na zadnji konvenciji je bilo sklenjeno, da se morajo vrniti vsi certifikati, kateri se glase še na \$800.00 in na katerih ni označeno, komu se zasušča smrtnina. Kdor ima tak certifikat, naj ga izroči društvu, potrebno je tudi da si izpiše oporoko, katero naj tajnik društva s certifikatom vred pošlje na glavni urad.

Veliko smo že prejeli teh certifikatov, gotovo jih je pa še precej med člani, zato opominjam člane, da si vsak preskrbi, da bo dobil nov certifikat, kakor je bilo sklenjeno na konvenciji.

Glede inicijativnih predlogov naj omenim, da do danes še ni bil noben predlog dovolj podpiran za splošno glasovanje. Ako bo kateri izmed predlogov dobil dovoljno podpore kakor zahtevajo pravila, se bo razpisalo splošno glasovanje brez odlašanja ali zamude.

Pravil do sedaj še tudi nismo dobili iz tiskarne. Dobili smo pa zagotovilo od tiskarne, da jih pričnejo razpošiljati v najkrajšem času. Vpam, da se bo v resnici to zgodilo, ker je že skrajni čas, da izidejo pravila.

Z bratskim pozdravom Vam udani sobrat
Joseph Pishler, gl. tajnik.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA.

Asses. šte. 224.

March 1, 1917.

Poročilo umrlih članov in članic za mesec marec 1917.

Umrli brat, John Jurglich, et. šte. 3128, član dr. Sv. Janeza Krstnika, šte. 37, Cleveland, Ohio. — Vzrok smrti: Pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1,000.00. — Pristopil k Jednoti 18. dec. 1904.

Umrli sestra Ana Kure, et. šte. 8106, članice društva sv. Sreca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn. — Vzrok smrti: Pljučnica. — Zavarovana je bila za \$500.00. — Pristopila k Jednoti 1. jan. 1906.

Umrli brat John Gorše, et. šte. 5189, član društva Sv. Sreca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn. — Vzrok smrti: Poškodba na črepiju vsled padea. — Zavarovan je bil za \$1,000.00. — Pristopil k Jednoti 15. junija 1906.

Umrli sestra Pavlina Radovich, et. šte. 14127, članica društva sv. Jožefa, šte. 86, Midvale, Utah. — Vzrok smrti: Prememba življenjskega časa. — Zavarovana je bila za \$1,000.00. — Pristopila k Jednoti 11. marca 1911.

Umrli sestra Ana Gričar, et. šte. 14185, članica društva Marije Vnebovzete, šte. 103, Collinwood, Ohio. — Vzrok smrti: Vnetje notranjih organov. — Zavarovana je bila za \$500.00. — Pristopila k Jednoti 30. febr. 1914.

Umrli sestra Ana Merhar, et. šte. 17321, članica društva sv. Stefana, šte. 58, Bear Creek, Mont. — Vzrok smrti: Škrlatica. — Zavarovana je bila za \$1,000.00. — Pristopila k Jednoti dne 31. decembra 1913.

Umrli brat Leopold Susman, et. šte. 10267, član društva sv. Jožefa, šte. 53, Little Falls, N. Y. — Vzrok smrti: Emphyasma in pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1,000.00. — Pristopil k Jednoti dne 17. maja 1908.

Meseca februarja je bilo izplačano kakor sledi:

Za smrtnino članov in članic	\$6,000.00
Za bolno podporo	4,466.76

Skupaj: \$10,466.76

OPOMBA:

Z asesmentom šte. 224 za mesec marec smo razposlali na krajevna društva male dopisnice za prijavo novih bolnikov na vrhovnega zdravnika.

Kakor hitro bolnik zbolí, se mora naznaniti pri tajniku krajevnega društva, kateri mu da prijavno kartico. Isto morajo potem dati zdravniku (tiskarji), da zdravnik vidi, kdaj je prišel bolnik zdravniku.

viti. Spodnji del pa izpni tajnik društva ter odpošlje vrhovnemu zdravniku, kakor hitro mogoče.

Priporočam tajnikom krajevnih društev, da strogo pazijo, da bodo vsi bolniki točno javljeni na vrhovnega zdravnika; če se bo vse točno in pravilno vršilo, ne bo nobene zamude pri izplačevanju podpore. Priporočam tudi strogo nadzorovanje bolnikov; to nas zna obvarovati morebitnih naklad. Vsem opravičenim bolnikom se naj dopora odobri, neopravičenim pa zavrne.

Z bratskim pozdravom vam udani

Joseph Pishler, gl. tajnik.

000

Resolucija.

Iz urada društva sv. Mihaela št. 40 JSKJ v Claridge, Pa.

Članstvo gori omenjenega društva in Jednote je na mesečnih sejah dne 11. februarja in 11. marca t. l. razmotrivalo in debatiralo o inicijativnem predlogu dr. Jugoslovana št. 104 J. S. K. J. ter vsakokrat sklenilo, da se predlog, kakoršen je bil objavljen v glasilu z dne 8. februarja t. l., podpira, odobri in priporoči splošnemu glasovanju in to iz sledečih razlogov:

1. ekr ime Jednote, kakoršeno je sedaj, ne odgovarja sistemu in pomenu organizacije;
2. ker se je od časa ustanovitve pa do sedaj že itak moralo z malo izjemo vse izpremeniti, naj se izpremeni tudi ime;
3. ker smo prepričani, da bode imela beseda "podporna" privlačno silo in vpliv za napredek, dočim je beseda "katoliška" kot nekako strašilo pri spominu na krivice (takaj mislimo na inkvizicijo cerkvenih oblasti v srednjem veku), katere so se in se žal — še dogajajo pod zaščito tega imena; in
4. ker smo prepričani, da verški fanatizem in politika ne spadata v podporno organizacijo.

Pričamo, da so Jednoto ustanovili verni možje in da so rabili njih tedanje najboljše prepričanje in zmožnosti, zato jim izrekamo vso čast!

Obenem si pa usojamo vprašati: kdo pa je dovedel Jednoto do stopinje, na kateri se nahaja sedaj? Priznati morate, da duh časa nas tira naprej do vedno boljše popolnosti in da novodobni sloveki izpolnjujejo delo svojih prednikov. Tako je tudi članstvu J. S. K. J. dana naloga, da izpolni delo ustanoviteljev te organizacije do najvišje dostopne stopinje. Živela Jugoslovanska Podporna Jednota!

Odbor društva:

Anton Jerina, predsednik.
Anton Kozoglov, tajnik.
Anton Semrov, blagajnik.

JAVNA ZAHVALA.

Društvo sv. Mihaela št. 40 J. S. K. J. v Claridge, Pa., se tem potom zahvaljuje gospodu F. G. Tassottiju, da je stopil pred nas, t. j. pred članstvo J. S. K. Jednote.

Stopil je pred nas, kakor se je izjavil v glasilu z dne 8. marca t. l.

Stopil je in izrazil svoje mnenje.

Priznamo mu, da ni strahopetnež, ampak je vsekakor previden mož, da je to storil sedaj, ko je še hladno vreme. Ako bi bil to odložil in napravil kakega solnčnega dne meseca julija, bi imel z maslom gotovo veliko izgubo.

Tako, gospod Tassotti, veseli nas, da ste nam pojasnili tako zagonetno vprašanje, sedaj vsaj vemo, kaj je socialist!

Sedaj vas pa še prosimo, da nam naznanite, ali opišete: kakšen je hudič in kakšen pekel? To mora biti vam precej dobro znano, ker pravite, da socialisti tega ne poznajo. Ako nam tega ne opišete, bomo uverjeni, da se je z maslom pripetila nesreča.

G. Tassotti, vemo, da bodele rekli, na je to osebni napad na vas, a tedaj se spomnite pregovora, da kdor seje veter, žanje vihar. Vi ste nesramno napadli politično organizirano delavstvo. Vodi, da beseda socialist pomenja v prvotnem življenju te dežele samo toliko, kakor bi rekli: član delavske politične organizacije; z vašo klobasirjo pa nima nobenega stika. Socialist kot človek ima pa tudi po naravnem zakonu vsak svoj duh, in kakor

ga mora sam skrbeti. Upamo, da naši trebuh vas nič ne stanejo; zakaj se potem spodtikate ob nje?

Vemo, da bode uredništvo Glasila reklo, da take osebnosti niso za v list, a ker je bil priobčen nesramni napad, mora biti dostopen k temu in po obliki napada tudi stvarni odgovor.

Pozdrav vseinu članstvu J. S. K. Jednote.

Odbor društva:

Anton Jerina, predsednik.
Anton Kozoglov, tajnik.
Anton Semrov, blagajnik.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.

Kot nadzornik J. S. K. J. me veže dolžnost, da moram odgovoriti na dopis sobrata F. G. Tassottija in oporekati njegovi izobraženosti, s katero napada socialiste zavoljo odstranitve besede "katoliška" iz J. S. K. J. Pa jaz še nisem nikjer videl podpisa, da bi socialistična stranka poslala kak protest ali predlog, zato raj tudi ni potreba napadati stranko, katere nima nič pri tem.

Jaz pa samo toliko rečem, da eden socialist je ravno toliko vreden, kot sobrat F. G. Tassotti, dokler plačuje svoje prispevke. Ako pa kdo zanemarija plačevanje svojih prispevkov, pa naj bode od te ali od druge stranke, tako ni dober član in enostavno je tudi suspendiran.

J. S. K. J. pa ni vpeljala zavoljo tega jednotnega Glasila, da bi se s njem stranke ene drugo napadale. To ni za napredek naše slavne Jednote, ampak za razdor. Zatoraj prosim sobrata Tassottija, da bi opustil napadanje ene ali druge stranke; in ravno tako prosim vse taiste, kateri sovražijo eno ali drugo stranko, ker s tem, ako se bodo začele napadati stranke, je gotov razdor in nazadek naše slavne Jednote. Ako bo tako šlo še nadalje, kot se je sedaj pričelo, je bolje, da se takoj jednotino Glasilo odstrani, ker na ta način je Glasilo jako škodljivo za našo slavno Jednoto in bolje je, da se Glasilo odstrani, nego da bi Jednota nazadovala.

Naša Jednota je bila ustanovljena kakor je še danes in tudi bo še nadalje, dokler bode obstala, da bode svojim članom podporo v času bolezní ali nesreče, da si zamorejo svoje gorje malo olajšati in da niso prepuščeni na milost drugih. V smrtnem slučaju pa da dobijo vdove in otroci smrtnino, da si zamorejo malo pomagati v nesreči izgube svojega reditelja. In ravno tako je tudi pri samcih.

Zatoraj pri Jednotah ali Zvezah naj se išče telesne podpore; kdor pa si želi duševne podpore, naj se obrne na prostor, ki je za to postavljen. Kaj in koga pa kdo veruje, naj si pa vsak za sebo obdrži, to Jednoto nič ne briga. V politične in verske stvari se Jednota ne sme prav nič vtikati ter mora biti nepristranska in enakovredna za vse svoje člane. Geslo je: Vsi za enega in eden za vse! Pa nič drugega ne.

Uredništvo "Glasila Naroda" pa priporočam, da vse strankarske napade, bodisi ene ali druge stranke, vržete v koš. S tem bode ohraniti slovo pri naši Jednoti.

Ostale glavne uradnike pa tudi pozivljam, da ukrenejo vse potrebno, da se preprečijo vse strankarske napade v jednotnem Glasilu; s tem rešimo in ohranimo blagor naše J. S. K. J.

Upam in se zanašam, da bodo člani slavne J. S. K. J. vpoštevali te moje vrstice in s tem ohranili najboljšo slovo med članstvom. Bratstvo pozdravom vam

vdan vsem članom J. S. K. J. brez izjeme.

John Varoga,

nadzornik J. S. K. J.

(Op. uredn. — Dokler nimamo natančnejših navodil, smo mnenja, da je Glasilo vsakomur na razpologo in vsak lahko izrazi v njem svoje mnenje, pa naj bo katerega prepričanja hoče. Ako pa glavni urad uradno pojasni, kaj smemo priobčiti, kaj pa mora romati v koš, se bomo po tem ravnali.)

Imperial, Pa.

Ni moj namen oporekati bratu Tassottiju v vsem, kar piše v zadnji številki Glasila naše slavne J. S. K. J., toda nekateri stvari v dotičnem članku pa mi naravnost ne ugajajo. Gotovo je mislil tedaj, ko je pisal omenjeni članek, da je napravil nekaj izvršnega; toda jaz mu oporekam.

Kako pravico ima imenovati med sobrati posamezne stranke? N. pr. socialiste ali rdečkarje, kakor jih on imenuje. Ali ve, da so v Jednoti? Pa če bi bili, ali mu delajo kako škodo? Ali imate, sobrat, po novih pravilih kako pravico, agitirati za katerokoli stranko? Povem Vam, da ne! Zakaj hočete agitirati za stranko ali inštitucijo, ko ne bo od Jednote nikdar nobena priznana po novih pravilih? Ali Vam ni znano, da se je naša Jednota odcepila od K. K. K. J. in da je njeno dete?

Nisem nasprotnik združenja, pa naj si bo te ali one jednote, toda združenje se mora izvršiti pod pogojem, da se vera in vsaka politika, pa naj bo rdeča, ali črna, brene iz podporne organizacije. Podporna organizacija naj ostane samo za podporo trpinov in naj ne bo politična mešanica. Kjer se kalni lovijo potom organizacij, se meni ne dopada. Vsak pameten človek ima toliko razuma, da si bo izbral časopis po svoji vesti in razbudenosti. Vprašam Vas, sobrat Tassotti, kako pravico si prisvajate, da takorekče odganjate napredni element iz Jednote? Moja malenkost Vam pove, da nimate te pravice in tudi ne več pravice kot vsak drugi.

Kaj pa so Vam napravili hudega naši radikali? Ali res mislite, da se s takim člankom kaj doseže? Ali iz Vašega članka ne govori fanatizem?

Povem Vam odkrito, ako bi bili na zadnji konvenciji vsi delegati Vaše pameti, bi se bilo prav malo ukrenilo v korist naše Jednote. Ravno napredno misleči so pokazali Jednoti pravo pot na konvenciji. Vi jih lahko imenujete kakorkoli hočete, z mirno vestjo lahko rečem, da jim je bil blagor Jednote pri srcu.

Pokazali so smer, koder bo morala hoditi v korist trpečemu narodu, ne pa v korist posamezne osebe, ali stranke. Ako ste pozabili jednotino geslo, Vam ga naradem: Vsi za enega, eden za vse! Nova pravila bodo odprla pristop v Jednoto vsemu slovenskemu narodu.

Pa, kaj bi Vam to pripovedoval, saj ravno tako dobro veste kot jaz, ker ste bili na konvenciji. Veste tudi, kaj se sme delati in kaj ne. Za mojo malenkost je vseeno, ali se imenuje jednota črna, ali rdeča, dasiravno bono jaz, ki to pišem, morabiti "rdečkar".

Po moji pameti je ime postopransko stvar. Vsak pameten človek bo pred vstopom v jednoto pogledal pravila in račune.

Obenem pa vpoštevam samo sklep zadnje konvencije in člen, ki pravi: Ime ostane, dokler ne pride do kakoršnegakoli združenja.

Pa vzemimo tudi to: eden sobratov je pristopil kot dober katoličan; s časom je dobil drugačen nazor o življenju, to ni nič nenavadnega. Recimo, da je postal svobodomislec, ali sploh bolj radikalnih nazorov. No, sobrat Tassotti, kaj bi Vi z njim naredili? Rekli bi: "Ven z njim!" Kaj ne? Njegov dolar ne velja več; naj ga pojedjo uši! Liberalci je, brezverec itd.

Vprašam Vas: kaj so Vam žalega naredili radikalni elementi? Ali ne veje iz Vašega dopisa samo fanatizem in nestrupost?

Kdo pa vstvarja dandanes socialiste in brezbožnece? Ali ne

